

NORSK LOGOPEDLAG

Kommunen skal betale for tolketjenester

NLL har bedt Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) om en avklaring når det gjelder hvem som er ansvarlig for betaling av tolketjenester ved bruk av tolk i behandling som gjøres av næringsdrivende logopeder som har refusjonsavtale med Helfo. IMDi svarer dette:

Tolkeloven regulerer ikke spørsmålet om betaling av tolketjenester. Det er regulert sektorvis i de respektive lovene på områdene. Tolkelovens forarbeider utelukker egenandel for tolketjenester, med mindre det følger av lovgivning. Pasienters rett til logoped- og audiopedagogtjenester er i hovedsak regulert i helse- og omsorgstjenesteloven, opplæringslova og barnehageloven.

Kommunehelsetjenesten

Etter helse- og omsorgstjenesteloven har kommunene ansvar for å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester til de som oppholder seg i kommunen. For å oppfylle ansvaret skal kommunen etter lovens § 3-2 nr. 4 og 5 tilby utredning, diagnostisering og behandling, og sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering. IMDis vurdering er at det er nærliggende å anse logoped- og audiopedagogtjenester som nødvendige tjenester i tilbudet om habilitering og rehabilitering, og at tilbud om logopedtjenester vil i mange tilfeller være nødvendig for at kommunen skal oppfylle sin plikt til å tilby nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

For helse og omsorgstjenester er ansvaret for betaling av tolk omtalt i Helsedirektoratets *rundskriv IS-2015-8*, under omtale av § 3-5 *Informasjonens form*, og utredet nærmere i Helsedirektoratets *Veileder om kommunikasjon via tolk for ledere og personell i helse- og omsorgstjenestene (IS 1924)*.

I rundskriv IS-2015-8 skriver helsedirektoratet at «*Det vil være et kommunalt ansvar å sørge for at tolk er tilgjengelig når det oppstår et behov, ettersom kommunen skal sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester til de som oppholder seg i kommunen. I utgangspunktet vil det følgelig også være kommunen som må dekke eventuelle kostnader til bruk av tolk der dette er nødvendig for å kunne tilby en forsvarlig tjeneste*».

Dette er ytterligere presisert og utdypet i Helsedirektoratets veileder IS 1924, punkt 14 «*betaling av tolketjenester*», som sier at kommunene har plikt til å gi nødvendig helsehjelp til personer som bor eller oppholder seg midlertidig i kommunen, og behov for tolk og dekning av utgifter til tolk må knyttes til dette ansvaret. Kommunen skal dekke utgifter til tolk i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, herunder bruk av fremmedspråkstolk hos fastleger og annet helsepersonell som kommunen har driftsavtale med. Veilederen angir at den enkelte kommune må sørge for hensiktsmessig tilgang til og bruk av tolketjenester og betaling av disse. Organisering av dette kan være ulikt i hver kommune, men det skal være utarbeidet et system som er kjent for alle og hvor det er avklart hvor ansvaret for betaling skal ligge, jf. tolkeloven § 9.

NORSK LOGOPEDLAG

IMDis vurdering er at det både etter helsedirektoratets rundskriv (IS-2015-8) og helsetilsynets veileder (IS 1924) trekker mot at ansvaret for å betale utgifter til tolk, ved bruk av logoped- og audiopedagogtjenester som nødvendige tjenester i tilbudet om habilitering og rehabilitering, påfaller kommunen pasienten er bosatt i. Hvilken avdeling i kommunen som står for den faktiske saksbehandlingen må kommunen redegjøre for selv. For ordens skyld vil vi presisere at dette er IMDis forståelse av gjeldene regelverk. For ytterligere presiseringer og avklaringer anmodes det om å ta kontakt med de respektive myndighetene som har ansvaret for de nevnte lovene, veileder og rundskriv.

Oslo, 9. mars 2023